LECTURA

Scînteia

JURNALUL ROMÂNIEI 1989 – ACUM DOUĂZECI DE ANI

Numărul 130 | Joi, 4 iunie 2009 – Duminică, 4 iunie 1989 | DISTRIBUIT ÎMPREUNĂ CU JURNALUL NAȚIONAL

JURNALUL ZILEI

Duminică, 4 iunie, Opera Română oferea amatorilor două spectacole, unul la matineu și altul de la ora 18:00. La București, participanții la Sesiunea anuală a comunicării științifice organizată de CC al UTC ajunseseră în ultima zi de lucrări. Județul Dolj dădea un nou exemplu de „alianță a clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare", după cum spuneau documentele de partid. În limbajul obișnuit, se chema că muncitorii fuseseră scoși să dea o mână de ajutor în agricultură.

Pentru „dezvoltarea conștiinței socialiste"

CC al UTC bifa încă o „manifestare", consemnată de presa centrală. Era ultima zi a Sesiunii anuale de comunicări științifice, organizată la București de CC al UTC și Centrul de Cercetări pentru Problemele Tineretului. Cercetători și cadre didactice din învățământul superior, tineri „din diverse domenii de activitate", consemnau ziarele – cu imprecizia specifică limbii de lemn –, au susținut și, teoretic, au ascultat comunicări „științifice", după cum se anunța încă din titlul conferinței.

(Continuare în pag. a II-a)

ULTIMUL MOHICAN

În 1989, Romulus Gabor juca tot la Corvinul Hunedoara, după ce colegii săi de echipă Ioan Andone, Mircea Rednic, Michael Klein și Dorin Mateuț au ajuns la Dinamo București. Ani în șir, Dinamo și Steaua s-au bătut să îl aibă în echipă. Aveau și de ce să insiste: după părerea multor oameni din lumea sportului, Romulus Gabor era cel mai bun fotbalist român. Din păcate, accidentările i-au smuls „coroana cu lauri". În 1981, Gabor a câștigat „Balonul de aur" al Campionatului Mondial de Tineret de la Sidney, Australia (titlu pe care nu l-a mai cucerit nici un fotbalist român), și „Gheata de bronz" a respectivei competiții, cu patru goluri marcate în turneu. România s-a clasat atunci pe locul al treilea, învingând în finala mică Anglia, prin golul înscris de jucătorul hunedorean.

Cifrele carierei: 277 de jocuri/60 de goluri în Divizia A, 35/2 în echipa României, patru goluri în Naționala de Tineret. Competiții majore: Campionatul Mondial de Tineret, Sydney, Australia, 1981 și Campionatul European, Franța, 1984. Romulus Gabor s-a născut la data de 14 octombrie 1961 în comuna Pui, județul Hunedoara. A jucat la Corvinul în perioada 1978-1991, apoi un sezon în Ungaria, la Moskolc (1991-1992), U Cluj (1992-1993). A mai jucat apoi două sezoane la Corvinul Hunedoara. A devenit ulterior antrenor, iar în sezonul 2007-2008 a fost secundul lui Ioan Andone la CFR Cluj, cu care a câștigat Cupa României și campionatul.

Cariera lui Romulus Gabor a început fulminant, prin câștigarea „Balonului de Aur" la Campionatul Mondial de la Sydney, în 1981 FOTO: Arhiva personală R. Gabor

O carieră frântă

Povestea „Balonului de aur" al lumii la Campionat Mondial de Juniori din Australia, din 1981, a început pe ulițele satului Ponor din comuna Pui, județul Hunedoara. Inițial, totul a fost doar o joacă. „N-aveam altceva de făcut decât să jucăm mingea. Mergeam la școală și apoi, fuga pe maidan. Părinții mei voiau să învăț, nu mă puneau să muncesc. Opt ani am luat doar premiul întâi, dar eu mai fugeam să joc fotbal. De câte ori nu am luat bătaie... Apoi, pe la 13 ani am mers la Petroșani, că era o selecție. Îmi amintesc și acum de un teren de zgură de la marginea orașului. Prima legitimare acolo a fost, iar apoi am ajuns la Corvinul Hunedoara. Am debutat în Divizia A sub conducerea lui Ilie Savu", își amintește „Balonul de Aur" al lumii la tineret.

În „Era Lucescu"

Mircea Lucescu a ajuns la Hunedoara la sfârșitul anilor '70. A găsit aici jucători tineri și foarte talentați, pe care a început să-i șlefuiască. „Lucescu ne-a pus în valoare. A știut să facă acest lucru. Era foarte bine pregătit din punct de vedere tehnic și tactic. A știut să aducă la Hunedoara și niște jucători valoroși de la Dinamo, de la care am învățat enorm. Așa ne-am dezvoltat noi. Mircea Lucescu era un tip ambițios, care a muncit mult ca jucător. Așa a fost și este și ca antrenor. Noi am mers la școală, pentru că ne-a obligat dumnealui. Îl mai păcăleam noi spunându-i că suntem la școală, în timp ce stăteam la terasă. Ne găsea și ne certa." Mircea Lucescu nu s-a mulțumit să fie numai antrenorul „generației de aur" a Corvinului. Și-a învățat elevii să joace șah, iar, când echipa ajungea în București, fotbaliștii vizitau muzeele, mergeau la teatru și la film, iar acasă, la Hunedoara, fotbaliștii primeau reviste din Anglia. „Îl băteam la șah pe Mircea Lucescu. De altfel, el era rezerva mea pe teren", spune Romulus Gabor.

„Balonul de aur"

În 1981, România a participat la Campionatul Mondial de Tineret de la Sydney, în Australia. A fost campionatul lui Romulus Gabor. Atunci a „explodat" ca jucător. A dat două goluri în meciul cu Uruguay, din sferturile de finală. Au mai fost încă două, dar ultimul a fost cel cu Anglia, din finala mică, încheiat cu scorul de 1-0. Cu peste 100 de puncte față de cel de-al doilea clasat, Romulus Gabor a câștigat „Balonul de aur". A primit și „Gheata de bronz", deși dăduse tot atâtea goluri ca și primii doi clasați, dar departajarea s-a făcut la număr de meciuri jucate în cadrul campionatului. A luat însă un trofeu pe care nici un alt fotbalist român nu l-a obținut – „Balonul de aur". „Totul era ca o joacă. Nu m-am gândit atunci ce am realizat", spune Romulus Gabor. Era ca o ironie a sorții. Când avea 14 ani, părinții l-au înscris pentru examenul de admitere la Liceul Militar. A fost răsplătit cu 15.000 lei impozabili și 50 de dolari canadieni.

„Vânat" de toată lumea

Nu se gândea nici o clipă că de atunci va deveni o „țintă" pentru multă lume. Chiar la întoarcerea din Australia, în avionul care i-a dus pe jucătorii români în Europa, președintele Federației Germane de Fotbal i-a propus să rămână în patria lui Beckenbaeur. I s-a spus că federația germană va face toate demersurile pe lângă Nicolae Ceaușescu și Guvernul României ca să i se permită să joace. A refuzat. Apoi, Steaua și Dinamo s-au „bătut" pe el. Își amintește că la Covasna a fost ascuns în biroul unui activist originar din Hunedoara ca să nu fie găsit. Mai apoi, când Steaua a vrut să-l transfere, cei de la Hunedoara i-au provocat pe microbiști, care au făcut demonstrație la club împotriva plecării lui Gabor în Capitală: „Au venit oamenii muncii, cum se spunea atunci, și au făcut miting să nu fiu dus la Steaua. Au făcut ceva scandal". Au urmat anii de glorie ai Corvinului, dar, apoi, Lucescu a plecat, iar după el, rând pe rând, Ioan Andone, Mircea Rednic, Dorin Mateuț și Michael Klein. Doar Romulus Gabor a rămas. Spectatorii îi iubeau, fotbaliștii erau respectați. Tribunele erau arhipline, iar fotbaliștii fericiți că publicul era mulțumit.

(Continuare în pag. a II-a)

Tancurile românești au fost testate în Maroc

În ultima zi a lunii mai 1989, membrii Consiliului Apărării a Republicii Socialiste România au discutat într-o ședință despre fiabilitatea redusă a componentelor electronice fabricate în România pentru tehnica de luptă modernă. Cu acel prilej, Nicolae Ceaușescu i-a criticat pe miniștrii care se ocupau nemijlocit de producția militară realizată în uzinele speciale din țară.

La reuniunea respectivă, Radu Ion, viceprim-ministru al Guvernului și președinte al Consiliului de conducere a activității din ramurile construcții de mașini și metalurgie, și generalul Vasile Milea, ministrul Apărării Naționale, au confirmat faptul că în Maroc au fost testate, în prima parte a anului 1989, două tancuri românești (probabil din seria zero a produsului P-125 – o versiune românească a tancului sovietic T-72). Rezultatele obținute de echipa de specialiști români care s-au deplasat în nordul Africii au fost nesatisfăcătoare din cauza garniturilor de cauciuc de la cutia de transmisie și de la motor. Calitatea precară a acestora i-a determinat pe cei care răspundeau de teste să înlocuiască garniturile realizate la Brașov cu unele din import.

(Continuare în pag. a III-a)

„Noua revoluție agrară" trăită în cabina tractorului

Criza „epocii de aur" era resimțită în 1989 la toate nivelurile societății românești. În lumea satului, colectivizarea din anii '50 trebuia însoțită de investiții masive în tehnologie. Aceasta ar fi permis creșterea productivității și utilizarea excedentului de forță de muncă în industrie. Ideea nu era în teorie rea, dar criza anilor '80 a avut ca rezultat diminuarea investițiilor în tehnologie. Prin urmare, la sfârșitul perioadei, agricultura se confrunta atât cu uzura și lipsa utilajelor agricole, cât și cu insuficiența forței de muncă. O serie de interviuri realizate cu foști mecanizatori și cooperatori din județul Brăila demonstrează că probleme generale ale regimului erau resimțite acut în cotidianul satelor.

Tractorist la 17 ani

Mircea Vioreanu din comuna Bordei Verde a fost tractorist de la vârsta de 17 ani: „Pe atunci fugea lumea de meseria asta. Nu erau tractoare ca astea de acum. N-aveai cabină pe ele, n-aveai nimic! Te apuca o ploaie cu ele pe câmp...

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ulei pentru oameni și mașini de cusut

Primăvara anului 1989. Societatea socialistă multilateral dezvoltată fusese instaurată cu succes în orașele și satele României socialiste. „Omul nou" era îndemnat de conducerea de partid și de stat să facă „eforturi pentru atingerea unor noi culmi de civilizație și progres". Printre acestea se număra și raționalizarea unor produse alimentare de bază: zahăr, ulei, carne etc. Emil Georgescu, sudor categoria a IV-a, lucra în schimburi la Uzinele Republica. El își amintește de anul 1989 și de perioada anterioară, cel mai mare regret al său fiind că nu i-a putut oferi fiicei sale o copilărie fericită: „Locuiam împreună cu soția, Elena, și cu fetița noastră, Monica, în vârstă de 8 ani, într-un apartament de 2 camere, confort 2, în Berceni. Viața noastră devenise aproape imposibilă. După o iarnă în care am tremurat zdrăvăn în casă, în timp ce conducătorii țării ne îndemnau „să mai punem o haină în plus pe noi", nici primăvara nu se anunța mai blândă pentru noi. Oprirea curentului electric devenise un obicei cotidian, iar apa caldă putea fi socotit un adevărat „articol de lux", fiind furnizată două ore dimineața și două ore seara. Și, să nu cumva să credeți că, în acele zile, cineva s-ar fi putut... opări, deoarece apa care curgea la robinet era cel mult „călâie". Dar printre cele mai mărețe realizări ale „Epocii de Aur" se număra, fără îndoială, și raționalizarea alimentelor, care contribuia din plin la «asigurarea unei alimentații științifice, raționale pentru oamenii muncii».

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

4 IUNIE

S-a încheiat miracolul din Piața Tienanmen. Armata a tras în studenți și tineri. Gerontocrația e biruitoare. Piața e acum goală. Telefonând ieri direct la Știri, la München, am reușit să transmit vestea cu Lang. Va trece – a trecut? – în programul politic al lui Mircea Carp.

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 183

Ayatolahul Khomeyni s-a dus la sânul lui Allah. A scăpat lumea de una din marile întruchipări ale răului.

Victor Felea, Jurnalul unui poet leneș. Ianuarie 1955-martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 727

Trei zile despre Drepturile Omului, la conferința Fondation du Futur.

(Continuare în pag. a II-a)

DISTINCȚII PENTRU FAMILIA CEAUȘESCU

Ordinul Național al Leului, de la președintele-poet al Senegalului

La 20 aprilie 1976, în timpul vizitei în România, Leopold Sédar Senghor, președintele Senegalului, i-a decernat lui Nicolae Ceaușescu cea mai înaltă distincție a țării sale – Marea Cruce a Ordinului Național al Leului. Medalia, realizată sub formă de stea în cinci colțuri, avea inscripționat pe o parte un leu, simbolul statului african (prezent și pe stema națională), iar pe cealaltă parte steagul tricolor (verde-galben-roșu). Ordinul fusese instituit în octombrie 1960, la câteva luni după obținerea independenței, suferind ulterior câteva modificări nesemnificative (1962, 1964). Încă de atunci a rămas cea mai înaltă distincție senegaleză, acordată „pentru merite excepționale și servicii aduse națiunii".

REPUBLIQUE DU SÉNÉGAL
ORDRE NATIONAL DU LION
Le Président de la République du Sénégal
Grand Maître de l'Ordre National du Lion
Nommons en jour, par décret N° 74-732
Le Président de la République Française
est fait
GRAND CROIX
de l'Ordre National du Lion
pour prendre rang du même jour
et jouir de tous les droits et prérogatives attachés à cette qualité
Fait à Dakar, le 12 juillet 1974
Le Président de la République,

FOTO: Arhivele Naționale

Înaintea vizitei pe care urma să o efectueze în România, președintele Senghor a acordat un interviu lui Radu Cârneci de la România Literară. Înaltul oficial senegalez oferea imaginea unui bun cunoscător al culturii și civilizației române și europene. Iată ce declara Senghor: „Am constatat că România își bazează dezvoltarea pe cultură și pe valorile sale cele mai originale: cele ale latinității. Ca toate marile civilizații, civilizația română este rezultatul unei fuziuni realizate – prin contribuțiile complementare ale culturilor mediteraneene și indoeuropene – cu vechea cultură autohtonă. Mă gândesc, desigur, la geți și la daci. Acest caracter original al României cred că l-am constatat începând chiar din neolitic, mai ales această grație mereu înflorită cu care a și rămas. Dar toate acestea au fost animate de spiritul latinității: al românității, în cazul de față. Spirit de rigoare și disciplină, de luciditate, dar și de libertate, de entuziasm, dar și de perseverență, de înrădăcinare mediteraneană, dar și de deschidere asupra lumii, chiar asupra lumii a treia".

Cine era însă Léopold Sédar Senghor, politicianul atât de diferit de dictatorii militari de pe continentul negru? Omologul senegalez al lui Nicolae Ceaușescu se născuse în 1906 la Joal, într-un mic oraș de pe coasta Oceanului Atlantic. Admirator încă din adolescență al culturii franceze, a beneficiat de o bursă la Paris, unde a studiat la Sorbona și la Școala Normală Superioară. După absolvire a devenit profesor de gramatica limbii franceze. În timpul celui de-al doilea război mondial a fost luat prizonier în Germania, fiind internat în lagăr, perioadă a vieții din care datează primele sale creații poetice. După război a debutat în politică în postura de reprezentant al regiunii Senegal–Mauritania în Marea Adunare Națională a Franței. Tot mai popular în țara de baștină, a devenit primul președinte al Senegalului după obținerea independenței (1960).

Deși susținător al curentului politic denumit socialism african, a menținut legăturile economice și politice cu Franța și cu statele europene occidentale. Pentru meritele sale în domeniul culturii (printre altele, Senghor a definit conceptul de negritudine) a fost ales membru al Academiei Franceze, stabilind și un „record". Era pentru prima oară când prestigioasa instituție, fondată de Richelieu în 1635, primea în rândurile sale un intelectual de culoare.

Florin MIHAI

CALENDAR

4 iunie (Duminică)

Soarele a răsărit 5:33, a apus la 20:55

Luna a răsărit la 5:26, a apus la 22:13

Sărbătoare creștină: Sfântul Ierarh Mitrofan al Constantinopolului; Sfintele Marta și Maria; Sfinții Mucenici Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel

S-a întâmplat la 4 iunie 1989

● Scriitorul Mario Vargas Llosa a fost proclamat oficial candidat la funcția de președinte al Perului din partea coaliției Frontului democratic, în cadrul unui miting organizat în orașul Arequipa. Alegerile urmau să aibă loc în martie 1990

Ramona VINTILĂ

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Polonia și România, la extreme

Presa occidentală reflecta la 4 iunie un eveniment important din Europa de Est, alegerile din Polonia, o șansă reală ca țara să o ia pe drumul democratizării și, la polul opus, modul în care era percepută România în ceea ce privește chestiunea drepturilor omului.

Astfel, La Repubblica a scris despre „votul istoric din Polonia". „Ce forțe se confruntă azi la vot în Polonia? Iată noul curcubeu constituțional consfințit de înțelegerea dintre Walesa și Jaruzelski: Solidarnost, sindicat independent: este organizația cea mai puternică, celebră și populară din Europa centrală și de est. Numără 8 milioane de membri înscriși imediat după lovitura de stat din decembrie 1981. Azi nu există încă un recensământ, dar orchestra lui Walesa, care cere pluralism și reforme economice, și care este de fapt ceva între un sindicat și un partid muncitoresc în stil anglosaxon, este prezent în toată țara și în toate domeniile vieții sociale și culturale. Alături de Walesa se găsesc cei mai prestigioși intelectuali. Contează pe cel puțin 60% din voturi. Cei mai cunoscuți candidați pentru camera deputaților sunt: Kuron la Varșovia, Michnik în Silesia, Geremek la granița cu Lituania, economistul Bujak. Pentru senat candidează regizorul Wajda, Karol Modzelewski, întreprinzătorul și progresistul Aleksander Paszynski. Partidul Muncitoresc Unit din Polonia (comunist), condus de generalul Jaruzelski, numărând aproape două milioane de membri, a reușit cu greu să-și recâștige încrederea în sine după traumele suferite în timpul revoluției pașnice a Solidarității. Blocul sovietic este împărțit între reformatorii PCUS și maghiari, contra blocului brejnevian format din partidele din Germania de Est, Cehoslovacia, România și Bulgaria.

(Continuare în pag. a IV-a)

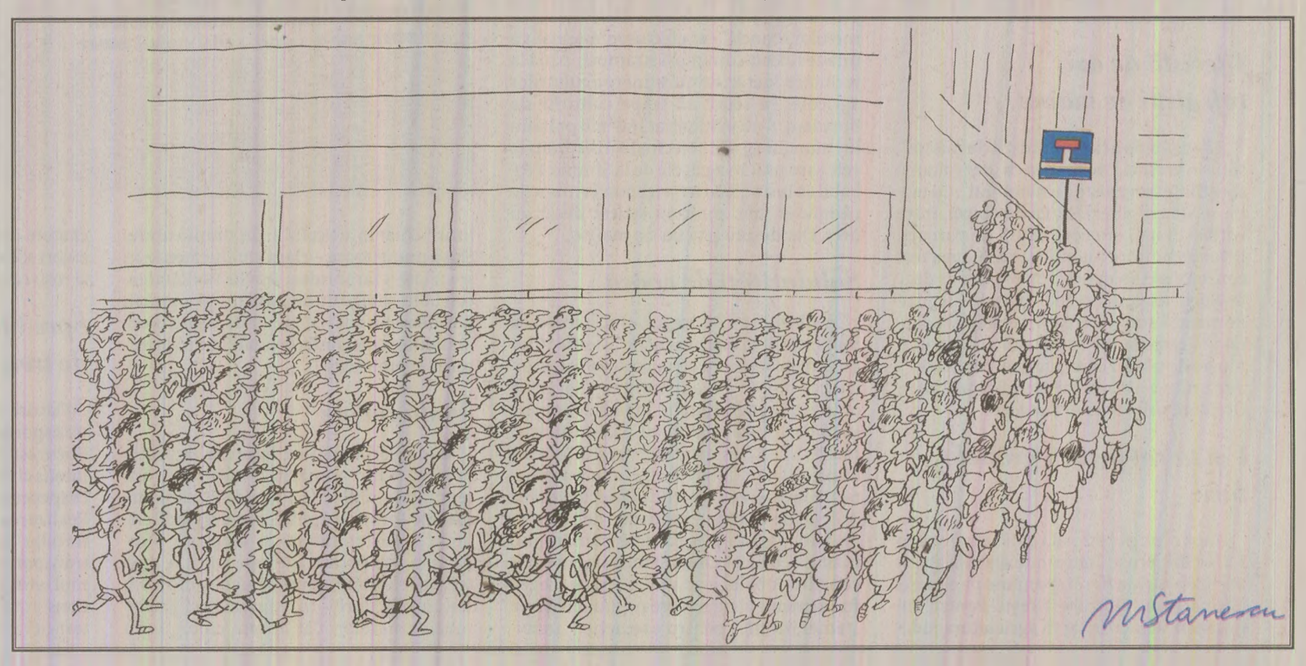

Pagini realizate cu sprijinul AGERPRES

Ultimul mohican

Romulus Gabor a făcut parte din „echipa de aur" a Corvinului Hunedoara, sub cârma lui Mircea Lucescu FOTO: Arhiva personală Romulus Gabor

(Urmare din pag. I)

Telefoane ascultate și vizite la Secu

După ce Mircea Lucescu a părăsit Hunedoara, Romulus Gabor s-a mutat în apartamentul în care locuise antrenorul. „Eram la antrenament și soția mea, ajutată de un prieten, a făcut curat în casă. Prietenul a găsit lângă geam, prinsă de cablu, o cutie de plastic cât o brichetă. A smuls-o. A doua zi au venit «oamenii». M-au luat din cantonament, iar pe soția mea, care era însărcinată, de acasă. L-au luat și pe prietenul meu. Ne-au dus la Securitate. Fiecare în altă cameră. Întrebau ce am făcut cu acea cutie. Pe mine m-au ținut două ore fără să știu că și ei sunt acolo. Pe soția mea și pe prietenul meu i-au ținut toată după-amiaza. Ei au spus ce au făcut, că au aruncat acea cutie la gunoi. S-au dus și au scotocit în gunoaie și au găsit resturile. Apoi s-au potolit. Le-au dat drumul. Atunci am realizat că telefonul era ascultat. Nu mă gândisem nici o clipă la asta", rememorează Gabor. Cu toate că ieșea de cel puțin trei ori pe an din țară, niciodată nu s-a gândit să rămână în străinătate.

„Niciodată nu m-am gândit să rămân. Eu abia așteptam să mă întorc acasă. De câteva ori au fost reclamații la Securitate. Am fost chemat de colonelul Văceanu, șeful de atunci al acestei instituții. Îmi cerea să spun de ce vreau să rămân în străinătate. Zicea că nu îmi va da viză să plec. Cine știe ce răutăcioși făceau reclamații?! De ce aș fi plecat?! Noi nu făceam politică. Ne vedeam de treaba noastră", spune Gabor. La un meci cu FC Scornicești a fost reținut câteva ore. „Era 2 la 0 pentru noi! Au eliminat un coleg, pe Nicșa. Apoi i-am zis arbitrului să mai fluiere și pentru noi. M-a înjurat un jucător și arbitrul mi-a dat roșu. La 2-2 le-a dat un 11 metri. Eu stăteam pe bancă cu ghetele în mână, moment în care au venit doi căpitani și m-au luat de brațe și m-au băgat în dubă."

Viață de fotbalist

Cu o sinceritate pe care nu o întâlnești astăzi la prea multă lume, Romulus Gabor își amintește și felul în care își completau veniturile fotbaliștii: „Noi ieșeam peste graniță. Aduceam de acolo cafea, blugi, casetofoane. Le vindeam și făceam bani. Când mergeam afară cu Corvinul nu era nici o problemă la frontieră, parcă eram la noi acasă. Nu ne controla nimeni. În schimb, când mergeam cu Națională, cei de la Dinamo și Steaua erau privilegiați. Noi, cei din provincie, mereu aveam probleme. Vorbeam cu băieții de la cele două echipe și ne treceau ei bagajele. Cei de la Steaua aveau o încăpere separată în care le depozitau". Chiar dacă trăiau un pic mai bine decât restul populației, și fotbaliștii obțineau mâncarea și benzina cu ajutorul relațiilor. „Stăteam și noi la cozi la benzină. Mai dădeam câte un pachet de Kent, ne mai băgam în față. Ne mai înjurau unii. Umblam cu canistrele după noi. La mâncare, în schimb, aveam noroc cu șeful cantinelor din combinat, care iubea fotbalul. Mergeam la el, la cumpărături", își amintește Gabor. Nu credea că viața se va schimba în vreun fel în România. „Mergeam de câteva ori pe an în străinătate, dar niciodată n-am crezut că se va schimba ceva în România. Am ieșit în stradă în 1989, dar nu știu unde mai sunt idealurile de atunci!"

Pasiune și onoare

N-a plecat să joace la o altă echipă, deși oferte au fost. Se gândește doar că poate destinul i-ar fi fost altul. După ce Lucescu a părăsit Corvinul, încet-încet, echipa s-a schimbat, a urmat reculul. A jucat la Națională, aprecierile la adresa sa nu conteneau. De altfel, sunt mulți oameni din lumea sportului care îl consideră cel mai mare fotbalist român. Accidentările i-au distrus speranțele. În 1987, într-un meci (ironie a sorții) cu Dinamo și-a rupt tendonul lui Achile de la piciorul drept. „Am simțit o durere atât de mare... Opt luni am stat pe tușă, operația nu a fost atât de grea, ci recuperarea", spune fostul mare fotbalist. A revenit în teren, iar după aproximativ doi ani a urmat accidentarea la celălalt picior: „Accidentările au fost cele care au pus capăt carierei mele. Poate, dacă aș fi plecat de la Hunedoara, aș fi fost mai protejat ca jucător. Steaua și Dinamo aveau arbitraje favorabile, iar jucătorii lor erau mai protejați, nu erau loviți, pentru că arbitrii îi protejau. Sunt sigur că, dacă nu ar fi fost accidentările, aș fi făcut parte din «generația de aur». Poate, apoi aș fi plecat și eu. N-ar fi fost târziu, pentru că eu cred că până la 24-25 de ani joci din talent, abia apoi începi să joci și cu cap". Onoarea și pasiunea au frânt poate un destin. Banii nici nu intrau în calcul: „N-am jucat pentru bani. Eu câștigam mai mult decât cei de la Dinamo. Era vorba despre onoare. Mulți s-au dus la Dinamo să se remarce, eu nu aveam nevoie de așa ceva. Nici o clipă nu m-am gândit că la Hunedoara nu se mai poate face performanță după «Era Lucescu». Mă doare și sunt dezamăgit doar fiindcă n-am realizat mai mult. A fost pasiune și onoare. Am fost și răsplătiți pentru asta, dar păcat că și-au bătut joc de noi pe urmă, după 1990. Au ajuns să conducă echipa Corvinul oameni care erau puși doar pe interese. Mă doare ce s-a întâmplat!" (n.r. – Corvinul Hunedoara a fost exclusă din campionat în anul 2004). Astăzi își dorește doar ca la Hunedoara să fie reînființată o echipă.

Monalise HIHN

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ulei pentru oameni și mașini de cusut

(Urmare din pag. I)

Uleiul, zahărul, carnea, brânza, untul se distribuiau pe baza unor tabele nominale alcătuite de fiecare unitate ce comercializa produse alimentare. Primăriile și responsabilii de bloc supravegheau întocmirea listelor care erau «reactualizate» periodic. Un amănunt foarte important: rația nu putea fi reportată de la o lună la alta. Cu alte cuvinte, dacă un cetățean lipsea din localitate într-o anumită lună și nu își ridica produsele la care avea «dreptul», acesta nu le mai putea solicita ulterior. Din punct de vedere cantitativ, noi, bucureștenii, eram oarecum privilegiați față de cei din provincie, putând să achiziționăm 1,5 kg de zahăr și 1 litru de ulei lunar, față de 1 kg de zahăr și 0,750 l ulei în provincie. Nu de puține ori, zahărul care ne era oferit spre cumpărare avea o culoare închisă și un aspect cel puțin îndoielnic. Iar, despre ulei, pot să vă spun că cel de floarea - soarelui era o raritate. În aceste condiții, «amestecul de floarea - soarelui și soia» era la mare preț. În unele luni, însă, anumite magazine, printre care și cel la care fusese arondată și familia noastră, a fost comercializat chiar și ulei de rapiță. Văzând culoarea închisă și vâscozitatea crescută a lichidului respectiv, Monica m-a întrebat despre proveniența acestuia. Iar, răspunsul meu a determinat-o să-mi adreseze o nouă întrebare: «Tati, dar ăsta nu se folosește la mașinile de cusut?»..."

(a consemnat Radu POPA)

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Eminescu, în atenția „organelor"

În prima jumătate a lunii iunie a.c. se desfășoară în București și în județe manifestările dedicate aniversării centenarului poetului Mihai Eminescu.

În cazul simpozioanelor de la Botoșani (8-9 iunie), Iași (10-11 iunie) și Râmnicu Vâlcea (10-11 iunie), la care sunt invitați scriitori și din alte județe, s-a acționat pentru cunoașterea și verificarea acestora, fiind înlocuite – prin factorii competenți – persoanele semnalate cu poziție și atitudine necorespunzătoare. Totodată, au fost stabilite măsurile informativ-operative ce se impun în rândul participanților, la locurile de desfășurare și cazare. Premergător și pe timpul Colocviului internațional „Mihai Eminescu", care va avea loc la București în zilele de 13 și 14 iunie, cu participarea și a unor specialiști străini (26 au confirmat participarea până în prezent), vor fi întreprinse următoarele măsuri:

Împreună cu Direcția a III-a, U.M.0110, U.M.0544 și Serviciul independent „D", se acționează pentru verificarea invitaților străini, asigurarea unui temeinic control informativ pe timpul șederii în țară și punerea în aplicare, după caz, a unor acțiuni de influență pozitivă.

Direcția I, Direcția a III-a și U.M.0110 au selecționat translatorii care vor însoți specialiștii străini, pregătirea și instruirea surselor din rândul lor fiind în curs de desfășurare. Direcția I și Securitatea Municipiului București vor intensifica măsurile de control informativ în rândul participanților români la acțiune, pentru cunoașterea și prevenirea eventualelor intenții ale unora dintre aceștia de a adopta atitudini necorespunzătoare. Direcția I, Direcția a V-a și Securitatea Municipiului București vor asigura măsurile specifice în sălile de desfășurare a lucrărilor (Ateneul Român – în plen, Sala mică a Palatului și Aula Academiei RS România – pe secțiuni). În situația că la Ateneul Român vor participa tovarăși din conducerea partidului, măsurile vor fi cele stabilite pentru acțiunile de acest gen.

Direcția I și Securitatea Municipiului București, împreună cu organele de miliție, vor acționa pentru desfășurarea în bune condiții a depunerii de coroane și jerbe de flori pe mormintele lui Mihai Eminescu și alți scriitori, ce va avea loc la data de 15 iunie la Cimitirul Bellu, la care vor participa și invitați străini. Direcția I și securitățile județene Botoșani, Suceava, Iași – pe raza cărora vor avea program participanții străini și o delegație a Uniunii Scriitorilor, în zilele de 16-18 iunie – vor organiza și pune în aplicare măsuri de cunoaștere și prevenire. Anterior și pe timpul cât va rămâne deschisă expoziția de carte, documente și artă dedicată lui Mihai Eminescu, ce se va deschide în ziua de 12 iunie, la Sala Dalles din București, Direcția I, Securitatea Municipiului București și organele de miliție vor întreprinde măsurile necesare pentru prevenirea oricăror acțiuni necorespunzătoare.

Document din volumul: Cartea albă a Securității, Mihai Pelin, București, Serviciul Român de Informații, 1997, p. 441-442

ARTICOLUL ZILEI

ORA FANTEZIEI

Fantezia epică, densitatea și originalitatea scriitorului fac din ultima carte publicată de Mihaela Monoranu, Călușul cosmic, o remarcabilă apariție în genul atât de controversat și pretențios, denumit poate impropriu „literatură pentru copii". Ceea ce se întâmplă în carte este atractiv, fermecător și insolit, iar locul acțiunii la fel de original-fantezist: un cimitir de nave cosmice – cosmocim – în care vizitatorii sunt îndemnați să strice, să demonteze, să deșurubeze totul, nu care cumva vreuna dintre nave să mai fie aptă pentru zbor. Cei doi copii iscodesc cosmocimul, alături de mătușa Tantilia, meșterul de jucării Sprâncenealbe și paznicul Opt, frământați, fiecare în felul lui, de miraculosul spațiu care, la un alt nivel de lectură, poate fi investit cu suficiente valori simbolice. Dar dincolo de cele două tradiționale niveluri de lectură – cel al copilului și cel al adultului – Călușul cosmic încearcă în literatura noastră pentru copii un tip original de combinare a posibilului cu imposibilul, a întâmplării cu poezia, desprins parcă din literatura lui Lewis Carroll.

Mihaela Monoranu cultivă o zonă de emoție particulară, un fel de iscodire delicată a făpturii umane, un interes pentru nuanțare din care izbucnește pe alocuri câte o convingere sau câte o spunere de intensă frumusețe. Conversația personajelor abundă în fel de fel de idei originale, panglicării poetice, ciudățenii hazoase, punctată de un anume tip de filosofare, o înțelepciune blândă, încărcată de fior melancolic; de pildă, când e vorba despre băiețelul Veve, care strânge bilete de intrare în cosmocim, știind că atunci când va avea un milion va obține o călătorie în cosmos, se spune: „Față de alte vise fără nici un sfârșit, și pe care tot le visăm, nu ne descurajăm defel, numărul un milion are un capăt". Umorul este subtil, ingeniozitatea spontană, firescul netrucat, iar dialogul abundent, fermecător. Cartea are în substanța ei, strecurată prin toate firidele acțiunii, o generozitate a gândului, un suflu de emoție interioară alimentat de marea siguranță a scrisului acestei autoare cu experiență. De altfel, ultimele romane pentru copii publicate de Mihaela Monoranu (Poveste de iarnă, Scrânciobul verde, Călușul cosmic) reflectă aceeași ambiție statornică de-a scrie o poveste închegată, vie și originală, care poate fi citită și gustată de orice cititor, indiferent de vârstă și prin care exaltă o inconfundabilă, minunată, convingătoare iubire față de copilărie.

Cleopatra Lorințiu
România literară, nr. 22/1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. I)

În legătură cu România: crima lui Ceaușescu va rămâne în veci aceea de-a fi pângărit sentimentul național la români (conversație cu Sorin Alexandrescu) și de-a fi descalificat România în ochii lumii, chiar dacă lumea e conștientă că este vorba de un nebun. Prezența lui Ceaușescu exclude posibilitatea de a întrezări viitorul, despre care ar trebui discutat. I-am spus acest lucru lui Sorin Antohi, care se arată îngrijorat de faptul că lucrurile se întorc în dauna României de când Ceaușescu e denunțat din toate părțile, în toate cercurile internaționale.

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 299

E duminică, e cald, astăzi va fi cald! Hai, Nuți, să ne plimbăm! Și facem o lungă „excursie", coborâm din troleibuz la prima stație după Academia Militară și intrăm întâi în acea clădire mare și goală, goală, a complexului comercial din Cotroceni. Comerțul socialist e... bogat, variat, exploziv, adică nimic, imense hale, la noi tot ce se găsește e imens, așa-i place lui, scări largi, tarabe, magazine, goale, goale, gol imens, doar ceapă verde, îmbătrânită, mirosind acru și mănunchiuri subțiri de morcovi scoși prea de timpuriu din pământ. Atât! Mergem prin Cotroceni, mai precis prin Elefterie, superbe vile ascunse printre flori, liniște, aer de bogăție de altă dată, mulți trandafiri, trandafiri, trandafiri, intrăm în impunătoarea, superba dantelărie cărămizie a bisericii Elefterie, ascultăm câteva momente de slujbă, se cântă „Heruvicul", mergem mai departe, „la palat, la palat, la palat!" (parcă din Macedonski e versul ăsta!), parcurile ce-l încon joară sunt gata, sute și sute de copaci plantați aici, în doi ani va fi o adevărată pădure, iar dincolo de ea, zidurile labirintului faraonului Ceau; încă e forfotă, se lucrează de zor, prostul gust, aroganța, megalomania, de copil bătrân, decrep care s-a jucat „de-a casa" și iată, „casa" e gata, aleile mari sunt pietruite cu cărămizi roșiatice-albăstrii, gri, de-a stânga și de-a dreapta, acele oribile dantele de piatră-zid, unde vor locui „cetățenii" cu dosare bune, un fel de cimitir pustiu, cruce lângă cruce și printre ele, susurându-le „Somn ușor!", apa fântânilor arteziene. Azi sunt toate în funcțiune. Pentru ochiul neavizat, pentru cetățeanul modest care s-a obișnuit doar cu „ce pică de la mila tiranului", arhitectura asta morbidă, învechită fără suflet, li se pare venită din basm, câtă minciună, sărăcie, tăcere, foame și frig i-a fost dat să îndure! Plecăm mai departe „să ne odihnim, să ne odihnim" în fostul parc Carol, azi „Libertății", unde, din nefericire, întâlnim iar megalomania și prostul-gust al celuilalt, al lui Gheorghiu-Dej. A fost stricat unul dintre cele mai tihnite parcuri, liniștit, poetic, mică oază de verdeață, pentru construirea mausoleului în care vor fi înmormântați stăpânii! Ceva morbid, scări, scări, scări (mulți l-au mai înjurat de Dej, dintre cei care i-au purtat sicriul pe cele peste o sută de trepte de piatră și marmură, până la mausoleu!) și sus, arcadele unui obelisc, împungând cerul ca aripile unei imense păsări de pradă. Cândva, aici era un lac cu lebede, era o moschee mică, muzeu, pe o insulă la fel de mică, aici te refugiai să citești și să stai de vorbă cu tine însuți. Monumentul funerar de astăzi zgârie ochiul, te apasă; te sufocă, parcul nu mai e parc, e o simplă alee care duce la „catacomba cu sarcofag". Și uite că Ceau nu vrea să fie dus acolo, lângă Dej, el își ridică piramidele lui. Și parcul pare astăzi îmbătrânit, uitat, prăfuit, împietrit de timp, la un semn al zânelor rele, fără să știi dacă-i sortit să mai învieze vreodată! Și înaltele arcade ale mausoleului te apasă ca umbra unui hultan uriaș, dar gata să moară și el. Stăm pe o bancă. Din fericire, aici răcoarea e mai densă, e răcoarea copacilor bătrâni, intră în plămâni, adânc, amețindu-ne. Și iar plecăm. De data asta acasă, acasă, acasă.

Titel Constantinescu, Frica și... alte spaime, București, Editura Victor Frunză, 1996, p. 323-324

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. I)

Din luările de cuvânt, participanții ar fi trebuit să rețină „aspecte privind dezvoltarea conștiinței socialiste, revoluționare și patriotice a tineretului".

Uteciștii de azi, refegiștii de mâine

„Uteciștii de azi, comuniștii de mâine", suna în versuri, chestiunea cu „dezvoltarea conștiinței socialiste a tineretului". Cu teoria se stătea bine. Dar, ca de obicei, între vorbă și faptă era ceva drum de parcurs. Diferența dintre intenție și realitate a fost consemnată în epocă, nu de ziare ci de ... folclorul urban. „Uteciștii de azi, refegiștii de mâine", suna zicerea, în versiunea adaptată la realități de cârcotașii vremurilor. Aluzie de tinerii care „alegeau libertatea", după cum s-a zis după '90, adică plecau în Occident prin diverse metode.

Cot la cot pentru grânele țării

După o lungă perioadă ploioasă, vremea s-a încălzit brusc. Temperaturile ridicate au permis apariția florei spontane pe ogoare. Dăunătoare culturilor, firește. Pentru bunul mers al lucrurilor în agricultura județului Dolj, scria presa, muncitorii și navetiștii au fost „mobilizați" să dea o mână de ajutor țăranilor cooperatori. Populația activă a județului astfel „mobilizată" și împărțită pe grupe de lucru, primea în grijă o suprafață cultivată. Misiunea „oamenilor muncii" – să efectueze, manual, cu unelte folosite din moși strămoși, până la recoltare, lucrări de întreținere a culturilor agricole. Pe scurt, să scape culturile de buruieni. S-au evidențiat într-ale prășitului muncitorii și intelectualii distribuiți la cele șase unități agricole de la Șimnic. Probabil că restul, mai nepricepuți la muncile câmpului, mai mult au stricat decât au dres. Dar despre asta nu s-a mai zis.

Solidarități de epocă

În ultimii ani ai regimului, scoaterea muncitorilor „din producție", a soldaților de la instrucție și a elevilor de la ore, pentru a ajuta în agricultură, devenise obișnuință pretutindeni în țară. Nu se știe și cu ce eficiență. Unii au păstrat în memorie aspectele neplăcute – trezitul dis-de-dimineață, orele în soare și altele asemenea. Pentru elevi, „practica agricolă" oferea prilejul de-a scăpa – motivat – de la ore, și de-a mai gusta din roadele pământului mănos al patriei. Oricum metoda era curat constituțională, s-ar putea spune. Legea fundamentală în vigoare pe-atunci oferea „temei juridic" pentru asemenea „mobilizări" chiar în articolul 2: „În strânsă unire, clasa muncitoare – clasa conducătoare în societate - țărănimea, intelectualitatea, celelalte categorii de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, construiesc orânduirea socialistă, creând condițiile trecerii la comunism."

Scînteia
ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
Duminică 4 iunie 1989 | 6 PAGINI — 50 BANI

RECOLTA – strînsă în timp cît mai scurt!
CONTORILE PRĂȘITOARE – întrunite exemplar!

Organizare temeinică, mobilizarea tuturor forțelor pentru buna desfășurare a campaniei agricole de vară

În spiritul sarcinilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

DISCIPLINĂ, RĂSPUNDERE, PUTERNICĂ ANGAJARE MUNCITOREASCĂ
pentru realizarea exemplară a planului, a tuturor obiectivelor economice

Moda revine

Moda verii 1989 se întorcea la liniile drepte, linii „amforă" inspirate din tendințele anilor '50-'60, linii care urmăresc forma corpului, accentuând tendința spre feminitate și eleganță. Proporțiile s-au păstrat aceleași, adică se purtau fustele cu lungimi până la genunchi, sau fustele mini – care înveseleau garderobele tinerelor. Cât despre culori, erau căutate contrastele simple alb-negru, sau culori sobre cu tente de albăstrui, violaceu și roșu carmin.

Spre litoral, „în zbor" de tren

Flacăra anunța o noutate în domeniul transportului feroviar. Pe magistrala 8, București-Constanța, una dintre cele mai intens circulate, intra în funcțiune primul Dispecerat pe calculator din România. Realizarea fusese posibilă prin unirea forțelor Institutului de cercetări pentru transporturi București, a celor din domeniul tehnicii de calcul și de la Regionala CF Constanța. în condițiile de dirijare computerizată a traficului feroviar, trenurile rapide și accelerate puteau circula pe anumite tronsoane cu viteze de până la 140 km pe oră. De la 15 mai începuse oficial sezonul estival. Fluxul sporit de călători înspre și dinspre Constanța fusese, probabil, un argument pentru ca această rută să fie prima modernizată.

Un bal mascat tragicomic

La Opera Română, în matineul de duminică putea fi vizionat baletul „Coppelia" de Leo Delibes. începând cu ora 18, spectatorii fuseseră așteptați la „Balul mascat" al lui Giuseppe Verdi, operă inspirată din povestea asasinării regelui Gustav al III-lea al Suediei. Din distribuție au făcut parte Anatol Covali, Nicolae Urdăreanu, Cornelia Pop, Ruxandra Vlad și Gerda Radler. Spectacolul a fost dirijat de Constantin Petrovici.

Final de festival

Se termina „Primăvara cinematografiei clujene" – „un test al eficienței muncii de educație prin film" la care au participat peste 4.000 de spectatori, consemna presa. În aproape 20 de zile de festival nu s-au urmărit filme, ci s-au recitat poezii și s-au montat programe literar-muzicale în localitățile mari din județ. Au avut loc și concursuri: „Cine știe câștigă" la Cluj-Napoca, „Filmul, oglindire a devenirii noastre" la Turda, și dialoguri cu cineaști, scriitori și interpreți ai Filarmonicii de stat.

Alexandra ZOTTA

TANCURILE ROMÂNEȘTI AU FOST TESTATE ÎN MAROC

(Urmare din pag. I)

În anul 1989, cooperarea României cu Regatul Maroc în domeniul militar nu era o noutate. De exemplu, secretarul general al Apărării Naționale a Marocului și directorul de cabinet al ministrului marocan al Apărării Naționale l-au vizitat în luna ianuarie 1972 pe colonelul Mihail Dranga. Acesta era ataşat militar al României în Franța și în Maroc. Cu acel prilej, cei doi înalți reprezentanți marocani s-au interesat de posibilitățile de cumpărare din România de armament și tehnică militară.

La 14 aprilie 1972, generalul Ion Ioniță, ministrul Forțelor Armate, i-a propus lui Nicolae Ceaușescu să se răspundă favorabil la solicitarea venită din Maroc. În acest sens, colonelul Mihail Dranga a fost desemnat să prezinte oferta românească. Printre produsele propuse autorităților de la Rabat se aflau puști calibru 5,6 mm, aruncătoare cu reacție calibru 122 mm (montate pe șasiuri de camion SR-114), aparate pentru reglarea și observarea tragerilor artileriei terestre (AROTAT), aparate de conducere a focului artileriei (ACFA), bombe de iluminare pentru aruncătoarele calibru 82 și 120 mm, bombe de aviație, binocluri, busole, poligoane de trageri automatizate, centrale telefonice de diferite tipuri, telefoane de campanie, cablu telefonic, mine și detectoare de mine, tancuri-dragoare de mine, complete de mascare, bărci pneumatice, parcul de pod pe pontoane PR-60 și șalupe de tracțiune pentru parcul de pod, stații electrice, echipament pentru protecția chimică și de radiații, instalații pentru degazare și dezinfectare, autoturisme de teren ARO-240 și M-461, autocamionete și autosanitare TV-51, autocamioane SR-132, SR-114 și ROMAN, tractoare U-650 și S-1300, bucătării de campanie și instalații de alarmare a personalului militar.

În ședința Prezidiului Permanent al CC al PCR de la 25 aprilie 1972 au fost aprobate „propunerile Ministerului Forțelor Armate privind prezentarea unor oferte de armament și tehnică militară pentru export în Maroc, cu indicația de a se discuta și condițiile de plată, precizându-se că produsele respective nu vor putea fi livrate pe bază de credit". Practic, pe lista prezentată de colonelul Mihail Dranga la Rabat (în luna mai 1972) nu au fost incluse echipamente militare sofisticate. Acest lucru se explică prin faptul că, în primul rând, autoritățile de la București nu doreau să furnizeze unui stat capitalist informații despre posibilitățile reale ale industriei românești de apărare. Mai mult decât atât, acestea ar fi putut ajunge la cartierul general al NATO, inamicul numărul 1 al Organizației Tratatului de la Varșovia, din care România făcea parte.

· Nicolae Ceaușescu se prezenta lumii occidentale drept un „pacifist" militant, însă România investea în industria de armament, pentru comerțul exterior FOTO: Arhivele Naționale

În al doilea rând, se poate afirma că industria românească nu avea în perioada respectivă capacitatea de a produce tehnică și echipamente militare care să trezească un interes deosebit din partea liderilor militari din NATO. Această concluzie rezultă din compararea listei de produse militare românești care puteau fi livrate Marocului cu nomenclatorul tipurilor de armament și tehnică militară care se produceau în România.

Secret

Nomenclator cu tipurile de armament și tehnică militară care se produc în RS România după concepție proprie și după licență (acordată în exclusivitate), care se propun a fi folosite în înzestrarea armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia în perioada 1976-1980.

I. Tehnica de aviație

1. Avion de școală-antrenament IAR-823
2. Parașută de siguranță pentru desant, tip BG-3
3. Parașută pentru desant, tip BG-7
4. Autoproiector pentru aterizare, pe autoșasiu SR-114
5. Puncte de comandă mobile pentru unități de apărare a teritoriului
6. Autostație meteorologică, pe autoșasiu SR-114
7. Instalație de balizaj, pe autoșasiu SR-114
8. Autostart pentru conducerea zborului (PCZ), pe autoșasiu SR-114
9. Autoalimentatoare de 4.000 de litri, pe autoșasiu SR-114
10. Autoalimentatoare de 10.000 de litri, pe autoșasiu ROMAN
11. Autostații pentru transvazat oxigen, pe autoșasiu SR-113
12. Autostație pentru transvazat carburanți, pe autoșasiu SR-114
13. Autostropitoare combinată, pe autoșasiu SR-113
14. Autoatelier pentru verificat aparatura de bord avion (AVABA), pe autoșasiu SR-114
15. Autoatelier pentru verificat și reparat stație de radio de bord avion, pe două autoșasiuri SR-114
16. Autoatelier pentru verificat și reparat stații de radiolocație de bord avion, pe două autoșasiuri SR-114
17. Autoatelier pentru control și probe la stațiile de radiolocație, pe autoutilitare TV-51 S
18. Autoatelier pentru control și reparat stații de radiolocație terestre, pe trei autoșasiuri SR-114

II. Tehnica blindatelor

1. Transportor amfibiu blindat pe roți, TAB-72, cu diferite destinații
2. Autoatelier pentru executarea lucrărilor de montare-demontare și sudură la mașinile de luptă (AMDS), pe autoșasiul SR-114
3. Autoatelier pentru executarea lucrărilor mecanice (AM-1), pe autoșasiu SR-114
4. Autoatelier pentru prelucrări mecanice speciale (APM), pe autoșasiu SR-114
5. Autoatelier pentru reparat și încărcat baterii de acumulatoare (ARIA), pe autoșasiu SR-114
6. Autoatelier pentru reparat echipament electric și radio la mașinile de luptă (ARER), pe autoșasiu SR-114
7. Autoatelier pentru întreținerea tehnicii de tancuri (AITT), pe autoșasiu SR-114

III. Armament de infanterie și artilerie

1. Pușcă semiautomată cu lunetă cal. 7,62 mm
2. Puști cu calibru redus 5,6 mm
3. Lansator pentru cartușe de semnalizare cu bătaie mică
4. Tun antitanc cal. 100 mm, tractat
5. Aruncător cu reacție cal. 122 mm, cu 21 de țevi, pe autoșasiu SR-114
6. Mașină pentru transportat muniție la aruncătorul cu reacție cal. 122 mm, pe autocamion SR-114
7. Tun antiaerian cal. 30 mm
8. Binoclu 7x40 tip „Întreprinderea Optică Română"
9. Busole de mână BI-69
10. Aparat pentru reglarea și observarea tragerilor artileriei terestre AROTAT
11. Goniometru-busolă tip „Întreprinderea Optică Română"
12. Punct de comandă pentru artileria AA, pe un autoșasiu SR-114
13. Punct de comandă pentru artileria AA, pe două autoșasiuri SR-114
14. Autoatelier de reparat armament de infanterie (ARMA-1), pe un autoșasiu SR-114
15. Autoatelier de reparat armament de artilerie (ARMA-3), pe trei autoșasiuri SR-114
16. Autoatelier de reparat armament tip armată (ARMA-8)

IV. Tehnica specifică marinei militare

1. Vedete fluviale blindate
2. Vedete dragoare fluviale
3. Vedete fluviale de pază și însoțire
4. Șalupe fluviale de pază și însoțire
5. Șalupă maritimă de remorcaj, salvare-scafandri
6. Nave maritime de demagnetizare, autopropulsate
7. Cazarmă plutitoare
8. Tanc maritim autopropulsat de 500 tdw
9. Ponton de acostare de 34 de tone cu flotoare cilindrice
10. Ponton de acostare de 56 de tone cu flotoare cilindrice
11. Geamanduri radiohidroacustice, ancorate și derivante
12. Grenade antisubmarine, clasice și reactive
13. Grenade antisubmarine pentru distrugerea barajelor la fluviu
14. Mine marine mecanice de contact ancorate, cu antene
15. Mine de fluviu
16. Mine pentru protecția barajelor
17. Autoradiofar pe autoșasiu SR-114
18. Far mobil pe autoșasiu SR-114

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Cancelarie, dos. nr. 53/1972

Dr Petre OPRIȘ

„Noua revoluție agrară" trăită în cabina tractorului

(Urmare din pag. I)

Am apucat de alea, am apucat și pe șenilă, KD-uri! Am terminat șapte clase primăvara și toamna m-am dus la școala de tractoare de la Viziru. La 17 ani am scăpat de școală și am luat un tractor în primire. De atunci am muncit numai pe tractor și pe combine".

În 1964, când, la capătul a trei ani de școală profesională, s-a văzut cu brevetul de tractorist în buzunar, era unul dintre membrii unei elite profesionale locale. Își amintește cu mândrie că a apărut chiar în ziarul local: „Semănam o solă de 104 ha și aveam opt oameni pe semănătoare. Făceau cu schimbul: patru o brazdă, patru o brazdă, dar eu tot singur eram! Și vine o mașină. Când se dau jos îmi zic: «is vre unii de la județ!»Și au venit și s-au recomandat, unul ziaristul nu știu cum, altul nu mai știu care... cred că erau cu agricultura. «Merg semănătorile?» «Da, merg!» «Ia să vedem!» Am băgat în brazdă, au pus oamenii sămânța, pac, mă fotografia! Și din față și din spate! La câteva zile, la ziar! îmi luase numele, fotografie, tot! Ei, mă mai încuraja cu ceva, mai ales că eram și flăcău pe atunci!".

În 1989 era unul dintre cei trei angajați cu școala profesională ai SMT-ului din Ianca. Din cauza lipsei de forță de muncă în agricultură, majoritatea colegilor săi aveau doar o pregătire sumară de șase luni: „Mai târziu, hai să scadă suprafața pe tractor că se înmulțeau tractoarele, dar nu aveau oameni. Acum îi lua de la CAP, făcea șase luni cursuri cu ei și gata, le dădea tractor în primire sau chiar combină, dacă era bun meseriaș, adică să priceapă de la ăla de alăturea ceva! Așa s-au înmulțit tractoriștii!".

Nu știu deosebi vaca de taur, zisese Ceaușescu

Lipsa tehnicienilor bine pregătiți era o realitate acceptată la nivel național încă de la începutul anilor '80. Ea devenea cu atât mai acută în condițiile în care tehnologizarea agriculturii necesita o forță de muncă din ce în ce mai bine pregătită. Creșterea numărului de studenți la instituțiile de profil nu a avut efectele scontate pentru că mulți dintre noi „specialiști" refuzau cu încăpățânare să se mute la țară preferând posturi de birou la oraș. Problema devenise atât de acută încât chiar Nicolae Ceaușescu exclamase în 1981: „Să terminăm cu practica actuală când în învățământul agricol intră foarte mulți care n-au văzut o dată ce este satul, nu știu să deosebească porumbul de grâu și vaca de taur, dar nici nu-și propun să cunoască agricultura, dorind să aibă o diplomă, sperând că astfel își vor găsi un post undeva într-un birou la diferite unități agricole sau neagricole din București sau din alte centre orășenești!?

Problema cadrelor era însoțită spre sfârșitul anilor '80 și de o uzură accentuată a tehnologiei existente. Aceasta se datora atât crizei economice resimțite în întreaga țară, cât și lipsei de pregătire a tehnicienilor care nu știau să folosească eficient utilajele. În plus, o dată cu criza regimului, devenea din ce în ce mai grea chiar repararea utilajelor deja existente. „La început, povestește V.M. dădeam gata o solă de 105 ha în două zile! Aveam un tractor nou, de nu mă dădeam jos de pe el de când se lumina, până seara." În ultimii ani ai regimului „lucram pe combină și aveam de recoltat tocătură de porumb pentru animalele CAP-ului. Și n-aveau tractoare să-mi dea noaptea. Ziua îmi dădea de alea, fără lumină, cu farurile defecte, dar noaptea alea nu puteau să meargă după mine să le dau tocătura. «Păi, ce-i fac, o dau jos?» «Dă-o jos!» «Și dacă vine cineva și mă vede că o dau jos?» «Ei vine noaptea, acum! Nu vine!» Și o dădeam jos."

Sub presiunea planului

Presiunea planului care trebuia îndeplinit în ciuda „detaliilor nesemnificative" ca lipsa transportului pentru combine amplifica și mai mult dificultatea muncii. Datorită dependenței de climă, agricultura necesită perioade de muncă intensă mai ales în perioada deosebit de sensibilă a recoltatului. Prelungirea muncii până la orele 11:00-12:00 noaptea nu era ceva neobișnuit, iar orele astfel lucrate nu se plăteau ca ore suplimentare. Plata se făcea în general la normă, dar în condițiile în care utilajele nu funcționau un tractorist nu își putea îndeplini norma, fiind plătit mai puțin, chiar dacă nu era vinovat de situație.

Aceste împrejurări afectau chiar și relațiile dintre diversele unități economice socialiste. Majoritatea utilajelor agricole erau grupate în Stațiunile de Mașini și Tractoare (SMT), care lucrau cu Cooperativele Agricole de Producție (CAP) pe bază de contracte de prestări de servicii. Totuși relația dintre cele două nu era tocmai roză în 1989: în vreme ce agronomii din CAP-uri doreau lucrări agricole de calitate, tractoriștii de la SMT-uri încercau să-și menajeze mașinile deja uzate prestând munci inferioare calitativ. Discuții despre aceasta aveau loc chiar între angajații SMT-urilor, din care unii încă mai credeau în necesitatea de a face o muncă de calitate, în vreme ce alții înțeleseseră deja modul real în care sistemul funcționa. „Lucram cu ei pe brazdă, vedeam ce muncă făceau. Le reglam mașinile ca lumea, dar el nu, că i-a spus lui cineva că așa trage tractorul greu. «Măi, nu tragi tu, trage tractoru'! Se fărâmă, ți-l face SMT-ul, nu plătești tu banul! Da' fă treaba ca lumea, că noi de asta suntem plătiți»", își amintește interlocutorul meu.

Urmarea era o amplificare a controalelor pe teren, și ele făcute „după plan". Pentru că, bineînțeles, chiar și conducerea CAP-urilor și SMT-urilor știa despre situația reală. În timpul campaniei de recoltat de exemplu, ultimul control avea loc la ora 10:00 noaptea. Oamenii erau amenințați că va mai urma încă unul, la 12:00, și să nu îndrăznească să plece de pe câmp! Bineînțeles, nimeni nu lua în serios „controlul de miezul nopții".

În ciuda legislației draconice, sau poate tocmai din cauza acesteia, de cele mai multe ori chiar conducerea CAP-urilor sau SMT-urilor acoperea cazurile de neglijență. Cunoscând situația reală, mulți dintre inginerii agronomi preferau să evite trimiterea angajaților în fața completelor de judecată care îi puteau condamna la ani grei de închisoare. În loc de aceasta se prefera fie falsificarea rapoartelor fie, în cazuri extreme de neglijență sau insubordonare, înjurăturile sau loviturile. În fapt astfel de acțiuni erau considerate de toată lumea mai umane decât trimiterea unui om la închisoare: „Dacă îl bag la pușcărie îi las familia și copiii pe drumuri, pe când dacă dau cu el de pământ îi trece repede!", îmi relata, sub protecția anonimatului, un fost angajat din conducerea CAP-ului.

Cornel MICU

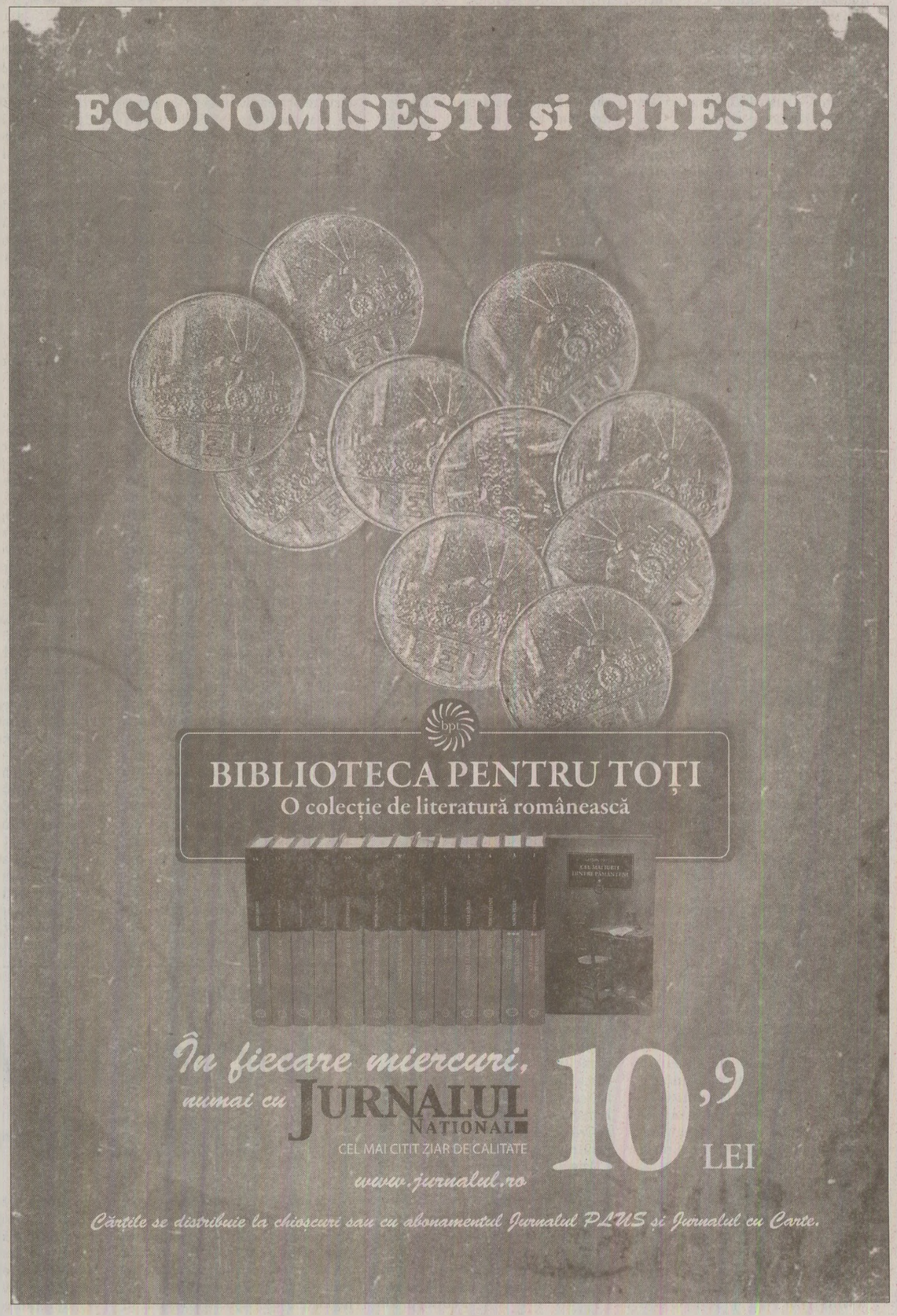

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

POLONIA ȘI ROMÂNIA, LA EXTREME

(Urmare din pag. I)

Liderii cei mai importanți ai reformatorilor partidului comunist sunt Jaruzelski, generalul Kiszczak (ministru de Interne și numărul doi al huntei militare care s-a format după lovitură), colonelul Kwiatkowski, primul-ministru Rakowski, Jozef Czyrek și tinerii Reykowski, Kwasniewski, Miller.

Sondajele independente oficiale spun că 12% dintre alegători sunt hotărâți să voteze cu partidul comunist, care a denunțat doctrina leninistă."

Într-un articol din La Repubblica, jurnalistul Franco Fabiani relata despre discuțiile din cadrul Conferinței de la Paris, discuții care criticau din nou regimul de la București. „Europa îl acuză pe Ceaușescu de violarea drepturilor omului" titra La Repubblica din 4 iunie 1989. „URSS-ul perestroikăi și al glasnost-ului aduce elogii Conferinței celor 35 de țări CSCE, conferință preocupată de dimensiunea umană. Ministrul de externe german Hans Dietrich Genscher, sosit la conferință vineri pentru a ura bun venit unei Europe nedivizate, fără cortine de fier, fără ziduri și sârmă ghimpată, o casă comună europeană fără îngrădiri ale libertății și drepturilor omului, mărturisește că reformele din URSS, Polonia și Ungaria vestesc un viitor promițător. După discursul lui Șevardnadze, la Sorbonna, lunea trecută, discurs apreciat în mod unanim ca fiind o fereastră deschisă spre respectarea drepturilor omului, URSS se evidențiază în peisajul Europei de est, unde realitățile sunt în schimbare.

Aceste realități fac ca poziția României lui Ceaușescu să fie și mai jalnică. Aceasta a fost situată „pe banca acuzaților" unde plouă cu critici ale delegaților occidentali la adresa regimului de la București. Iar criticile riscă să se dubleze după anunțul de ieri despre maltratarea celei mai cunoscute disidente române, profesoara Doina Cornea. Regimul lui Ceaușescu nu este criticat numai pentru violarea drepturilor omului, dar și pentru refuzul plin de dispreț de a se supune mecanismelor de control prevăzute de declarația CSCE de la Viena. România este singura țară care manifestă o atitudine ostilă față de deciziile adoptate în luna ianuarie în capitala austriacă. Oricine își exprimă păreri în contradicție cu politica președintelui Ceaușescu este persecutat, interogat și arestat. Este imposibil de aflat exact cifra numeroșilor prizonieri politici, arestați sau consemnați la domiciliu pentru delicte de opinie. Comitetul de susținere a persecutaților politici români citează cazuri de tortură și bătăi, unul dintre ei fiind Gabriel Andreescu care face greva foamei pentru a atrage atenția participanților de la Conferința de la Paris. Situația din România este și mai gravă dacă ne gândim și la proiectele aberante din mediul rural, care prevăd distrugerea a mii de sate și regruparea populației de la țară în așa-zise centre rurale socialiste. Aceste planuri sunt numai vârful icebergului. În spatele acestor măsuri se ascunde represiunea sistematică a minorităților, germană, sârbă, maghiară, rromă. Peste 20 de mii de români și-au abandonat țara în ultimele optsprezece luni, pentru a scăpa de represiunile brutale și de lipsurile economice. Ministrul de externe ungar, Gyula Horn, a avut o intervenție în care a pus în mod deschis și ferm problema minorității maghiare din Transilvania.' Dacă intervenția maghiară ilustrează decalajul din ce în ce mai mare dintre țările din est, intervenția șefului delegației sovietice a surprins pe toată lumea, demonstrând angajamentul asumat de Moscova în fața Conferinței de la Paris, de a se angaja pe o cale cu adevărat democratică: partenerii noștri trebuie să știe că diplomația sovietică învață să existe și să acționeze într-un nou regim de drept, și, în consecință, va putea să coopereze cu celelalte state chiar și în ceea ce privește drepturile omului. Kașlev a enumerat prevederile legislative pe care Moscova intenționează să le adopte pentru a-și alinia propria legislație la cerințele actului de la Helsinki în ceea ce privește drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Din codul penal sovietic vor dispărea în curând cele mai contestate articole, care au permis până mai ieri aruncarea disidenților în închisori sau în ospicii, pentru delictele de defăimare, propagandă sau agitație antisovietică. URSS-ul a anunțat măsuri de înlesnire a procedurilor de emigrare și de acordare a vizelor, șeful delegației sovietice vorbind despre faptul că individul primează în fața statului, despre liberul acces al publicului sovietic la manifestările culturale străine, dar și despre posibilitatea de reducere la cinci ani a clauzei care le interzice presupușilor deținători de secrete de stat să iasă din URSS. Kașlev a afirmat că 108.000 de cetățeni sovietici au putut părăsi URSS-ul în 1988 pentru a se stabili în alte țări, și că, cererile de călătorii private în est au scăzut la 0,3%.

Trecuseră vremurile când România și Polonia erau țările conservatoare din „blocul socialist". Mișcarea „Solidaritatea" a îmblânzit regimul autoritar a lui Jaruzelsky FOTO: Arhivele Naționale

InfoMina

amintiri

SUB SEMNUL LEJERITĂȚII, O ȚINUTĂ VESTIMENTARĂ DE VACANȚĂ, MODERNĂ, PRACTICĂ ȘI FUNCȚIONALĂ

Raioanele și magazinele comerțului de stat specializate în desfacerea confecțiilor, tricotajelor, încălțămintei, galanteriei și articolelor de voiaj oferă multiple posibilități de alegere celor interesați să-și completeze garderoba pentru vacanță:

- confecții moderne din țesături ușoare;
- tricotaje într-o diversitate de modele, în contexturi simple și combinate;
- pălării de soare, șepci, berete într-o diversitate de modele;
- genți și sacoșe pentru voiaj, practice și funcționale.

tv 4 iunie 1989

11:30 Lumea copiilor
Învățătură – înaltă îndatorire patriotică. Reportaj
Frumoasă e la noi copilăria. Program literar-muzical
Ferestre deschise spre cunoaștere. Rubrica de educație materialist-științifică
Desene animate
Șoimii patriei. Să învățăm un cântec: „Suntem șoimii țării"
Muzica Romeo Vanica
Redactor Ina Sterescu
Telefilmoteca de ghiozdan
Căpitanul vasului „Pelerin"
Producție a studiourilor sovietice
Premieră tv
Cu: Viaceslav Hodcenko, Nodar Mgaloblișvill, Albert Filozov, Tatiana Parhina, Lev Durov, Leonid Iarmolnik
Regia Andrei Pracenko
Episodul 1
12:25 Sub tricolor, la datorie!
Drapelul – simbol al onoarei și demnității ostășești. Documentar
Adolescenți în haină ostășească. Reportaj la Liceul Militar „Dimitrie Cantemir"
Prezențe ostășești în Festivalul național „Cântarea României"
Redactor colonel Nicolae Cenușă
12:40 Viața satului
Actualitatea în agricultură: Seceris '89
Oameni, fapte, atitudini. Munca pasionată, responsabilă – condiție de fiecare zi a succesului
Noutăți din știința și practica agricolă
Redactor Gheorghe Verman
13:00 Telex
13:05 Album duminical
Concert de prânz
Pastel estival
Desene animate
Întâmplări muzicale cu grupul „Minisong"
Timp liber, timp activ. Reportaj
Redactor Mihai Tatulici
Din cununa cântecului românesc. Muzică populară
Pagini antologice din umorul românesc
Ilustrate muzicale din țară
Telesport
Autografe muzicale instrumentale semnate de Elena Ganțolea și Dan Mândrilă
Cânt pentru oameni, cânt pentru viață. Muzică ușoară
Secvența telespectatorului
Redactorii ediției: Ioana Bogdan, Doru Dumitrescu
15:00 Închiderea programului
19:00 Telejurnal
19:20 Cântarea României. Omagiul țării conducătorului iubit
Emisiune realizată în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste și cu Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Galați
Redactori: Vartan Arachelian, Mihaela Crețulescu, Traian Buhlea
Regia artistică Vlad Bâtcă
20:25 Film artistic
Pereche vîsată
21:50 Telejurnal
22:00 Închiderea programului

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Institutul de Biologie celulară cu sediul în București, strada B.P. Hașdeu numărul 8, încadrează prin transfer în interesul serviciului inginer electromecanic, cu domiciliul stabil în București. Relații la Institut.

IDEB – cu sediul în București, bulevardul 1 Mai, numărul 41-43 încadrează gestionar piese auto, primitor – distribuitor materiale electrice și obiecte inventar.

Caut persoană din București sau din provincie pentru ajutor menaj. Ofer cameră separată plus retribuție.

VÂNZĂRI

Vând vilă liberă la curte, îmbunătățiri, pomi fructiferi, în stațiunea Ocnele Mari, județul Vâlcea.

Vând convenabil îmbrăcăminte, rame excepționale, bibelouri, aparate electrice, râșniță, diverse obiecte. Monument funerar.

Vând ceas quartz, set complet cablu video euroscart original, dubluradiocasetofon și pentru auto.

Vând mașină de cusut, absolut nouă, marcă deosebită, Dâmboviță.

Vând Dacia 1300, stare ireproșabilă, Televizor, Walkman. Numai după ora 16:00

CUMPĂRĂRI

Cumpăr instalație gaz auto, televizor color.

Cumpăr pentru Skoda 5100 capotă față, aripă dreapta față, ușă dreapta față, cuzineți, pompă ambreiaj.

Cumpăr televizor color, videorecorder Panasonic, videocasete sigilate, înregistrate, originale.

Cumpăr apartament elegant în vilă, trei patru camere mari, terasă, eventual curte, garaj, zona Televiziune, Arcul de Triumf, Domenii. După ora 17:00.

Cumpăr canapea și fotolii, modele deosebite, îmbrăcăminte nouă numărul 42.

Cumpăr televizor color nou, preferabil Elcrom, aparat electric ras, aspirator.

vremea

Vremea s-a încălzit în țară, iar cerul a fost variabil. Au căzut ploi cu caracter de aversă, însoțite de descărcări electrice, în nordul și în sud-vestul țării și izolat în rest. Vântul a prezentat unele intensificări în vestul și în estul țării din sector sud-estic, având o viteză de 35-45 km pe oră. Temperaturile minime au fost cuprinse între 10 și 18 grade, iar cele maxime, între 22 și 32 de grade. La București, vremea a fost caldă, iar cerul variabil. Vântul a bătut slab până la moderat. Temperaturile minime s-au situat între 14 și 17 grade, iar cele maxime, între 27 și 31 de grade.

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

Chinezii au intrat cu tancurile în Piața Tien An Men

Nota Ambasadei României la Beijing către Ministerul Afacerilor Externe

04 iunie, ora 03:15

Tovarășului ministru Ioan Totu, Personal

Vă informăm că, în a doua jumătate a nopții, situația la Beijing a căpătat aspecte mai deosebite.

Trupele autopurtate au luat cu asalt toate centrele importante din centrul orașului și în primul rând Piața Tien An Men. De data asta, coloanelor de autocamioane cu militari li s-a deschis drum cu tancuri și transportoare blindate. Afluxul de trupe autopurtate este masiv, în jurul Beijingului fiind adusă o armată de cca 200.000 militari. Au fost în felul acesta înlăturate, prin împingere, toate barierele puse pe bulevardele capitalei. Grupuri de populație au încercat să se opună înaintării, dar s-au folosit gaze și focuri de avertisment. După o mică rezistență s-au împrăștiat, dar au început de pe case și ziduri să arunce cu pietre, bombe artizanale și sticle cu lichide incendiare. În aceste condiții armata a deschis focul. Sunt aprecieri că ar fi deja 20-30 de morți și câteva sute de răniți. S-a comunicat, prin radio și la difuzoare, ca toată lumea să rămână în case, să nu iasă pe stradă. S-a anunțat, de asemenea, că trupele au dreptul de a face uz de orice mijloace în aplicarea ordinelor primite.

Informăm că în oraș sunt mișcări de blindate permanent, care se îndreaptă către centrul capitalei, și patrule de supraveghere pentru instituțiile centrale și intersecțiile principale de circulație și alte puncte strategice.

Se aud focuri de armă frecvente, trase din armament automat. Se pare că există, de data aceasta, hotărârea mult mai fermă de a lichida mișcarea antiguvernamentală și a reintroduce cu adevărat ordinea în activitățile curente. Vom urmări în continuare și informa.

Angelo Miculescu

Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene
Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Retegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 94

RADIOGRAFII CULINARE

Vată medicinală la schimb cu unt proaspăt

Era într-un timp, mare lipsă de vată. Da, vată medicinală! Cum întrebai la farmacie de vată, farmacista te privea siderată și-ți spunea că n-a mai văzut vată de un an. Poate că așa o fi fost, dacă spunea ea. Numai că eu, aveam o colegă, care avea o soră farmacistă și care avea mare nevoie de unt adevărat, adică din cel fără sare, pentru ca să-i facă tort copilului ei, de ziua lui. Și, colega asta a mea, mi-a zis că dacă-i fac rost de unt, pentru sora ei, îmi dă vată medicinală „d'aia antâia". Mi-am adus aminte de o altă colegă, dar de liceu, care locuia la țară și avea vacă. Dau sfoară prin bărbat'său, navetist vechi, și-i spun să pună de ceva unt adevărat, pentru ceva vată medicinală, din cea de care are nevoie soacră-sa (s-o toarcă). Sfoara s-a întins și am primit un termen și un preț de schimb. De unde rezulta: o jumătate de kilogram de unt pentru farmacistă, contra 20 de pachete de vată și pentru mine o vizită, de câteva zile, a colegei împreună cu mamă-sa, pentru controale la un medic specialist. Iată ce afacere făcusem! Acum ce naiba era să mai fac?! Doar nu era să nu le primesc și să-mi stric relația cu fosta mea colegă numai pentru atâta lucru!

La câteva zile, mă trezesc cu cele două femei, cu multe anexe: un coș nou-nouț, din papură, plin ochi, două sacoșe și un rucsac. Le-am poftit și le-am instalat în sufragerie pentru o perioadă nedefinită, întrucât nu știau cât o să dureze controlul medical. Pentru perioada de cazare, bietele femei au venit cu o mulțime de „atenții alimentare". Așa că, papornița a fost golită prima, de produsele alterabile adică: o gâscă, un curcan, două rațe și patru puici. Nu-mi venea să cred cât de încăpătoare era! Mă uitam la ea cu jind, dar m-am liniștit pentru că nu aveam la ce s-o asortez și nici nu cred că aș fi fost primită în birou, dacă îndrăzneam să o port ca accesoriu vestimentar.

A venit rândul sacoșelor, din care au ieșit patru slănini afumate, o trăistuță cu făină, o sticlă de un litru cu țuică, din aceea cu care ștergeau ele geamurile la sărbători, două cu vin și un pachet cu untură de porc. Din rucsac au scos niște țoale, ca să aibă cu ce se schimba și o oală de ciorbă, în care se aflau 60 de ouă în mălai, precum și untul „de aur". Toate au fost puse la locul lor, urmând a fi folosite la momentul oportun.

A doua zi, cu noaptea-n cap, colega și mama ei au pornit într-un tur de orientare pe un teren aproape necunoscut. S-au întors abia pe la ora șapte seara, frânte de oboseală și moarte de foame. Și-au făcut duș, au mâncat și au adormit tun. Abia dimineața, au reușit să-mi povestească pe unde au trecut și cât de bine se descurcaseră. După-amiază au plecat iar, purtând sacoșe în care se aflau gâsca, curcanul și o rață, pentru că reușiseră să-și facă programări la controale. Până la ora nouă, când s-a întunecat, nu au venit acasă. Și-au făcut intrarea triumfătoare, fericite că au terminat toate investigațiile, urmând ca în patru zile să obțină și rezultatele. Colega mă întrebă ce se aude cu vata? I-am spus că dacă a terminat cu doctorii să mergem să rezolvăm și problema asta. Zis și făcut! Ne-am prezentat, după cum a fost înțelegerea, telefonică, la farmacistă acasă, a doua zi, în zori. I-am dat untul și ea ne-a dat pachetele de vată, care au intrat ca prin farmec, în papornița cea nouă. Ne-am despărțit mulțumite, cu promisiunea unei colaborări fructuoase în viitor și am tăiat-o către casă.

Pe drum, i-am zis că dacă tot sunt aici, până obțin rezultatele analizelor să le duc prin oraș, că s-au schimbat multe. „Nici vorbă!", mi-a zis. „N-avem timp de pierdut! Cine crezi că se ocupă de casă? A rămas Gigi, că are liber, dar diseară intră la tură! Plecăm cu ăla (trenul) de opt! La patru să fim la gară să ne întâlnim și cu Gigi că are să-ți aducă ceva! A! și nu uita, că mi-ai promis niște ziare!", zise'ea misterioasă.

Ne întoarcem acasă, mâncăm de prânz și la ora trei după-amiază suntem gata de plecare. Colega își înșfacă papornița, în care băgase jumătate din pachetele de vată, oala și trei sticle goale, pe care mi le ceruse de cu seară. Mamă-sa avea de cărat rucsacul în care băgase țoalele și trei pachete de vată, celelalte au fost băgate într-o sacoșă lângă un teanc de ziare, iar celălalt teanc îl băgase în sacoșa rămasă goală. „Măi, femeie! Când vii să iei rezultatele?", o întreb. „Păi nu mai vin, se duce Gigi să le ia peste patru zile!" „Păi trebuie să-mi zică din timp ca să scot de la cogelator ce trebuie să ducă la doctor!", încerc eu să lămuresc lucrurile. „Nu, dragă! Nu mai duce nimic! Am dat tot ce trebuia și gata! Astea sunt pentru tine! Te văd după 10 ani și mă primești ca pe vremuri, iar tu crezi că n-am cherestea? Ce, naiba, te-ai ramolit?", îmi zise râzând.

Nu-mi venea să cred! Nu aveau rost vorbele, așa că am „lăsat-o moartă" și ne-am încolonat spre ieșire. Curând am ajuns la Gara Progresul și ne-am întâlnit cu Gigi cel vestit, care căra o servietă din piele ponosită, în care ținea mâncare pentru cât avea să fie la serviciu și o sacoșă pe care mi-a pus-o în brațe. Am stat puțin de vorbă și apoi ne-am despărțit. Gigi a plecat către fabrică, iar eu către casă, plină de curiozitate. Când am ajus acasă, am găsit în sacoșă două borcane mari pline ochi cu miere de albine, adevărată!

M-am lăsat, fără vlagă pe scaun și am derulat, am derulat... Apoi, mi-am zis: Uite, dom'le, că facerea de bine nu e întotdeauna...

Veronica BECTAȘ

DIN PRESA EXILULUI

Incident la frontiera româno-maghiară

Agenția MTI a anunțat știrea, reluată de presa occidentală, că în apele Mureșului au fost găsite cadavrele a două fetițe, în vârstă de 2-3 ani și 4-6 ani, identificate de un refugiat român în Ungaria ca fiind nepoatele sale. Apele Mureșului au mai purtat o barcă cu veșminte fabricate în România. Această tragedie pare a fi legată de un incident observat de grănicerii unguri la Nădlac, în 4 iunie: s-au auzit de partea românească focuri de armă și au fost văzuți grănicerii români înconjurând trei persoane, arestând de asemenea o femeie care încerca să scape.

Lupta (Paris), nr. 124/1989
Arhiva Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, Fond Dan Culcer

Caligrafii

ORIZONTAL: 1) Te fură din priviri (pl.). 2) Care pe care, în versiune englezească – Prezentate la centru! 3) Cerere la serviciu – Rumenit în toată forma. 4) Curg zdrențele după el – Așa se cheamă cele de-un leat. 5) Are... parte de carte! – Amintiri din familie – Viață de artist 6) Bulgării de zăpadă ai primăverii – Carne macră (pl., masc.). 7) Turul pantalonilor – Doar o simplă idee 8) Îmbrăcăminte strălucitoare pentru masă – Lăsare la vatră! – Ne calcă pe urme. 9) Îmbracă o haină fină (fem.) – Intrare-n interior! 10) Atenție la acordarea de prioritate – Ale vieții valuri (sing.). 11) Reținuți în aprecieri – Afecțiunea din degete.

VERTICAL: O femeie cu însușiri... alese – Stă cu hârtiile-n brațe. 2) Nu trage deloc la apă. 3) Se umflă-n pene – Cu deplasament greu (fem.) 4) Opus jocului de table – Cuprins de trac – Merge la scaldă cu copiii mici. 5) Învățare prin repetare (pl.). 6) Încărcătura cartușului – Excepție care întărește regula. 7) Un buchet din grădinile cu terasă – Oprește circulația în plină arteră - Sare din pat la cântatul cocoșului. 8) Mai marele cifrelor – Pe muchie de cuțit (pl.). 9) Soluție de curățat – Folosință... comună. 10) Atacate cu-nverșunare. 11) Strălucire în beznă, prin locuri necunoscute.

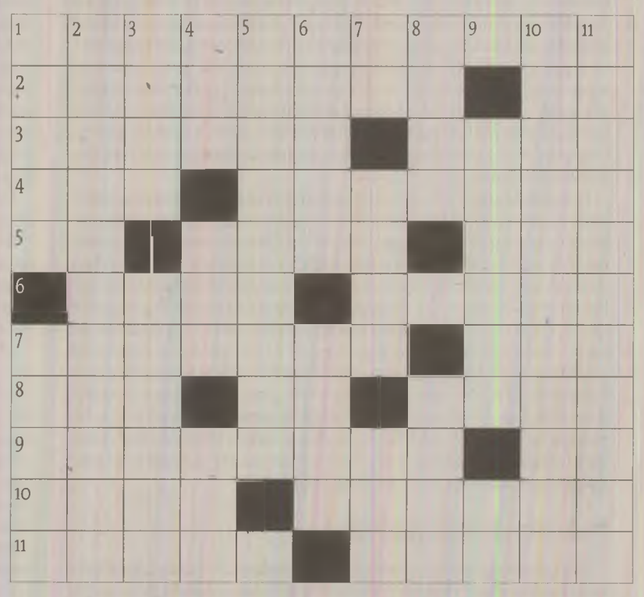

Almanah Scînteia Tineretului '89

Scînteia – JURNALUL ROMÂNIEI 1989 – ACUM DOUĂZECI DE ANI

Director: Marius Tucă **Editori:** Lavinia Betea (șef secție Istorie recentă), Cristina Diac, Florin Mihai, Ilarion Țiu, Alexandra Zotta (redactori secția Istorie recentă) **Design:** Daniel Borangic **Redacția:** Monalise Hihn, Dr Petre Opriș, Veronica Bectaș, Radu Popa, Eliza Dumitrescu, Adela Cristina Teodorescu, Ramona Vintilă **Fotografii:** Arhivele Naționale **Ilustrație:** Mihai Stănescu **Telefon:** 021 318 20 37 **e-mail:** istorie.recenta@jurnalul.ro **Layout:** Andreea Capezan **Procesare imagine:** Ileana Caloteasa, Robert Tătaru, Răzvan Tucă **Corectură:** Corina Ialgoczi, Daniela Ionescu, Emanuela Bargan, Mihaela Coaje **Tiparul executat la:** Tipografia INTACT

Pagini realizate cu sprijinul AGERPRES Agenția Națională de Presă AGERPRES